

СИЛАБУС

з дисципліни «Психологія управління»
на отримання ступеню вищої освіти «магістр» за спеціальністю
073 «Менеджмент»

Харківський національний технічний університет
сільського господарства імені Петра Василенка

Обсяг курсу – 3 кредити (ECTS): 14 годин лекції, 16 годин – практичні заняття, 60 годин – самостійна робота, залік.

Викладач курсу – Смігунова Олена Вікторівна к.е.н., доцент кафедри організації виробництва, бізнесу та менеджменту (<http://new.khntusg.com.ua/staff/smigunova-olena-viktorivna>)

ОПИС КУРСУ

Пререквізити. (базові знання необхідні для успішного опанування компетентностями). Базові знання з дисциплін: «Психологія та етика професійної діяльності», «Адміністративний менеджмент».

Коротка анотація дисципліни (загальна характеристика, особливості, переваги).

Структуру та зміст курсу побудовано на основі узагальнення реальної практики управління провідними підприємствами. Опановуючи курс, здобувач вищої освіти має усвідомити сучасну методологію та інструментарій психології управління. По завершенні вивчення курсу здобувач вищої освіти має: набути знання, що дозволять йому здійснювати добір співробітників відповідно до їх психологічних особливостей, ефективно керувати підлеглим персоналом, сприяти створенню комфортного робочого середовища, приймати рішення у різних виробничих та невиробничих ситуаціях.

Психологія управління є прикладною галуззю психологічної науки, а тому зорієнтована на вирішення практичних завдань управлінського процесу. Але, разом з цим, ця галузь психології забезпечена і ґрунтовними теоретичними напрацюваннями, знання яких є передумовою адекватного використання системи соціально-психологічних методів управління та забезпечення соціальної адекватності управлінського процесу. Тому вивчення теоретичних засад дисципліни «Психологія управління» є важливим етапом формування та розширення комплексу професійно зорієнтованих знань.

Вивчення даної дисципліни дає можливість здобувачу вищої освіти:

знати:

- управлінських відносин, управлінської відповідальності, управлінського контролю, делегування повноважень, управлінського впливу, стилю керівництва тощо;
- сучасні підходи до публічного управління та адміністрування.
- сучасні теорії управління і управлінських культур, особистісні обмеження в управлінській діяльності;
- прикладні засади публічної політики, фінансів, основ та технологій прийняття управлінських рішень, управління ресурсами тощо.

вміти:

- використовувати сучасні методи наукового пізнання і здійснювати наукові дослідження в сфері управління та адміністрування;
- використовувати сучасні комунікаційні технології у сфері управління та адміністрування;
- здійснювати ефективну комунікацію в сфері управління та адміністрування на засадах соціальної відповідальності, правових та етичних норм;
- ініціювати, розробляти та впроваджувати інновації на різних управлінських рівнях;
- представляти органи публічного управління й організації, та презентувати для широкого загалу результати їх діяльності.

Мета та основні задачі дисципліни.

Метою є формування у майбутніх магістрів сучасного системного мислення та комплексу вмінь у сфері управління та адміністрування; створення умов для засвоєння студентами знань соціально-психологічних закономірностей управлінської діяльності, впливу керівників на персонал організацій та установ і взаємодії з ним; вироблення у студентів умінь аналізувати соціально-психологічні процеси і явища в організаціях та установах, застосовуючи на практиці отримані знання.

Предметом вивчення «Психології управління» є - психологічні особливості діяльності керівництва (менеджерів).

Основні завдання дисципліни:

- застосування теоретичних аспектів психології управління в практичній діяльності;
- орієнтування в теоретичних основах психології управління, оволодіння знаннями закономірностей управлінського впливу на персонал організації, управління процесами групової динаміки та інноваційних процесів.
- формування психологічної готовності надавати консультативну допомогу керівникам в особистісному вдосконалюванні й у вирішенні управлінських задач.

Компетентність, що забезпечує. Вивчення дисципліни забезпечує формування у фахівців компетентностей щодо здійснення діяльності у сфері психології управління, а також формування здатностей:

- здатність до спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (ЗК2);
- здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети (ЗК4);
- здатність генерувати нові ідеї й нестандартні підходи до їх реалізації (креативність)(ЗК6);
- здатність встановлювати цінності, бачення, місію, цілі та критерії, за якими організація визначає подальші напрями розвитку, розробляти і реалізовувати відповідні стратегії та плани (СК2);
- здатність до саморозвитку, навчання впродовж життя та ефективного самоменеджменту (СК3);
- здатність до ефективного використання та розвитку ресурсів організації (СК4);
- здатність формувати лідерські якості та демонструвати їх в процесі управління людьми (СК6);
- здатність використовувати психологічні технології роботи з персоналом (СК8);
- здатність налагоджувати соціальну взаємодію, співробітництво, попереджати та розв'язувати конфлікти;
- здатність управляти різнобічною комунікацією;
- здатність до раціональної критики та самокритики, конструктивної реакції на зауваження.

Результати навчання. За результатами вивчення курсу здобувачі вищої освіти можуть критично осмислювати, вибирати та використовувати необхідний науковий, методичний і аналітичний інструментарій для управління в непередбачуваних умовах (ПР1); ідентифікувати проблеми в організації та обґрунтовувати методи їх вирішення (ПР2); мати навички прийняття, обґрунтування та забезпечення реалізації управлінських рішень в непередбачуваних умовах, враховуючи вимоги чинного законодавства, етичні міркування та соціальну відповідальність (ПР6); організовувати та здійснювати ефективні комунікації всередині колективу, з представниками різних професійних груп (ПР7); демонструвати лідерські навички та вміння працювати у команді, взаємодіяти з людьми, впливати на їх поведінку для вирішення професійних задач (ПР10).

Структура курсу

Змістовий модуль 1. «Психологічні властивості працівників та групова динаміка»

Лекції:

Тема 1. Вступ до навчальної дисципліни «Психологія управління»

Тема 2. Загально-психологічні та індивідуально-психологічні властивості особистості окремого працівника

Тема 3. Психологічні феномени групової поведінки в системах колективної взаємодії

Практичні заняття:

Тема 1. Ситуаційне завдання «Приви́ла поведінки керівника-менеджера з колегами по роботі»

Тема 2. Ситуаційне завдання «Приви́ла поведінки керівника-менеджера з підлеглими»

Тема 3. Ситуаційне завдання «Приви́ла поведінки керівника-менеджера із заступниками»

Тема 4. Ситуаційне завдання «Приви́ла поведінки керівника-менеджера з «важкими» людьми різних типів.

Змістовий модуль 2. «Управлінські впливи»

Лекції:

Тема 4. Психологічні складові особистості керівника

Тема 5. Психологія управлінських впливів та методи психологічного впливу в системах колективної взаємодії.

Тема 6. Психологія професійної діяльності керівника-менеджера в екстремальних ситуаціях

Тема 7. Соціально-психологічна служба в системах колективної взаємодії: завдання, функції і структура. Подолання психологічних бар'єрів у ході впровадження інновацій.

Практичні заняття:

Тема 5. Ситуаційне завдання «Привиля поведінки керівника-менеджера з керівником-менеджером розташованого вище структурного рівня, який відноситься до категорії «важких» босів

Тема 6. Ситуаційне завдання «Відбір претендентів на заміщення керівної посади методом психогеомерії»

Тема 7. Ситуаційне завдання «Відбір претендента на заміщення керівної посади методом соціометрії»

Тема 8. Ситуаційне завдання «Самотестування на предмет встановлення придатності до підприємницької діяльності».

Політика курсу – жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються. У випадку таких подій – реагування відповідно до Положення про академічну доброчесність учасників освітнього процесу.

Система оцінювання – оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою. Бали нараховуються за наступним співвідношенням: *модуль 1* – 50 % семестрової оцінки; *модуль 2* – 50 % семестрової оцінки.

Інформаційні ресурси

Бібліотека ім. В.І. Вернадського. URL: <http://www.nbuv.gov.ua/>

Бібліотека ім. В.Г. Короленко. URL: <http://korolenko.kharkov.com/>

Бібліотека ХНТУСГ. URL: <https://library.khntusg.com.ua/>

Електронна бібліотека. URL: <http://lib.meta.ua/>

Студентська електронна бібліотека URL: <http://www.lib.ua-ru.net/>

Нормативно-правова база України URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/>

Державна служба статистики України URL: <http://www.ukrstat.gov.ua/>